

PLAN MOT DISKRIMINERING, TRAKASSERIER, SEXUELLA TRAKASSERIER OCH KRÄNKANDE BEHANDLING ANNAGÅRDENS FÖRSKOLA

Innehållsförteckning

Grunduppgifter.....	3
Syfte.....	3
Bakgrund	3
Skollagen	4
Diskrimineringslagen	4
Definitioner.....	5
Vad är diskriminering?	5
Olika former av diskriminering	6
Diskrimineringsgrunderna.....	7
Vad innebär kränkande behandling?.....	8
.....	9
Enhetens rutiner för arbetet med planen	9
Redogörelse för enhetens uppföljning av föregående årsplan.....	11
Förebyggande arbete.....	13
Kartläggning av risker	14
Analys av orsaker	15
Mål och beslutade åtgärder	16
Följa upp och utvärdera.....	21
Barn upplever sig utsatt av annat barn	22
Barn upplever sig utsatt av personal	22
Dokumentation av anmälan och utredning.....	23
Anmälan via Trygghetswebben	23
Bilaga 1: Systematisk kartläggning av miljö, barngrupp och stämning på förskolan utifrån likabehandlingsarbetet.....	24
Bilaga 2: Incidentrapport.....	25
Bilaga 3: Handlingsplan vid incidenter då barn biter eller blir bitna	26

Grunduppgifter

Den här planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling gäller för Annagårdens förskola.

Det är förskolans biträdande rektor som har det övergripande ansvaret för planen, som upprättades den 31 augusti och gäller i ett år.

Förskolan Annagårdens arbete med likabehandling genomförs i enlighet med bestämmelser i Skollagen och Diskrimineringslagen och i samverkan med all förskolans personal. Alla barn som deltar i verksamheten involveras i upprättande och uppföljning och barnens vårdnadshavare/föräldrar görs delaktiga.

Vår plan finns alltid tillgänglig på förskolan i hallen samt på förskolans webbsida.

Arbetet med planen genomförs löpande under året, med särskilda avstämningpunkter i oktober, december samt maj månad.

En uppföljning och utvärdering av årets planerade insatser genomförs vid ett tillfälle.

Syfte

Förskolans plan mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling är ett viktigt verktyg för att planera och genomföra likabehandlingsarbetet på ett strukturerat och systematiskt sätt. Arbetet med att ta fram planen är också ett sätt att förankra likabehandlingsarbetet och säkerställa att all som berörs, såväl barn som vuxna, involveras och har möjlighet att få komma till tals.

Planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling ska fungera som stöd när förskolan arbetar för att främja barnens lika rättigheter och möjligheter och för att förebygga diskriminering, olika former av trakasserier och kränkande behandling. Planen tydliggör att förskolans likabehandlingsarbete måste vara konkret för att fungera, det räcker inte med visioner och högt uppsatta mål utan det måste också finnas tydlighet kring hur varje enhet ska arbeta för att nå målen.

Alla i verksamheten behöver vara insatta i likabehandlingsarbetet - det bästa sättet att förankra planen är genom delaktighet.

Bakgrund

Förskolans läroplan (Lpfö 18) beskriver förskolans värdegrund och uppdrag och innehåller mål och riktlinjer för arbetet. Utbildningen i förskolan ska

förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I enlighet med förskolans läroplan har förskolan i uppdrag att spegla de värden och rättigheter som uttrycks i FN:s konvention om barnets rättigheter, Barnkonventionen, som i och med lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter gäller som svensk lag. Utbildningen ska därför utgå från vad som bedöms vara barnets bästa, att barn har rätt till delaktighet och inflytande och att barnen ska få kännedom om sina rättigheter.

Alla som arbetar i förskolan ska främja alla människors lika värde. Inget barn i förskolan bli utsatt för diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder, hos barnet eller någon som barnet har anknytning till, eller för annan kränkande behandling.

Skollagen

Bestämmelser om förskolans skyldighet att arbeta för att motverka kränkande behandling finns i Skollagens (2010:800) kapitel 6. Här framgår också att det är absolut förbjudet för huvudman eller personal att i samband med verksamheten utsätta ett barn för kränkande behandling.

Skollagen ställer krav på förskolans huvudman att se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Arbetet mot kränkande behandling ska dokumenteras i en årlig plan.

Förskolans plan ska innehålla en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn. Det ska också finnas en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som förskolan avser att påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande årsplan.

Att förskolans plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen i den verksamhet som planen gäller för följer av en särskild förordning (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

Diskrimineringslagen

Av Diskrimineringslagen (2008:567) framgår att det är absolut förbjudet för den som arbetar inom utbildningsverksamhet att göra sig skyldig till diskriminering av ett barn eller en elev i samband med denna verksamhet.

Förskolans huvudman ska ha riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier i samband med verksamheten. Riktlinjerna och rutinerna ska följas upp och utvärderas.

I diskrimineringslagen finns också krav på att förskolans huvudman ska arbeta med aktiva åtgärder, vilket handlar om att fortlöpande undersöka om det finns risker för diskriminering (direkt eller indirekt), repressalier eller andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.

När man har identifierat risker och hinder ska man analysera orsaker till dessa och vidta skäliga förebyggande och främjande åtgärder för att avvärja dem. Arbetet ska även följas upp och utvärderas. De åtgärder man beslutar om ska tids planeras och genomföras så snart som möjligt.

Aktuella riktlinjer, rutiner och åtgärder ska årligen dokumenteras och denna dokumentation ska också innehålla en redogörelse för hur förskolan har samverkat med barn och anställda.

Arbetet med aktiva åtgärder mot diskriminering ska dokumenteras löpande.

Definitioner

Vad är diskriminering?

Diskriminering innebär att ett barn missgynnas av skäl som har samband med en eller flera av de sju diskrimineringsgrunderna: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder.

En beskrivning av vad varje diskrimineringsgrund går att läsa nedan under rubriken Diskrimineringsgrunderna.

Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Det är således personal, skolläda eller huvudmannen som kan göra sig skyldiga till diskriminering gentemot barn och elever. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk mening. Både barn och vuxna kan dock utsätta andra för det som kallas för trakasserier respektive sexuella trakasserier. Med trakasserier menar man kränkningar som har samband med någon diskrimineringsgrund. Sexuella trakasserier innebär att kränkningen ska vara av sexuell karaktär.

Olika former av diskriminering

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan i en jämförbar situation och detta missgynnande har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse som framstår som neutral men som i praktiken kan innebära att personer behandlas sämre än andra och detta har samband med en eller flera av diskrimineringsgrunderna. Det är inte diskriminering om man kan visa att bestämmelsen har ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte.

Bristande tillgänglighet

Med bristande tillgänglighet avses att en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att verksamheten inte har vidtagit skäliga åtgärder för tillgänglighet för att säkerställa att hen ska komma i jämförbar situation med en person som inte har samma funktionsnedsättning. Vad som bedöms vara skäliga åtgärder avgörs av förutsättningarna i det enskilda fallet.

Trakasserier

Med trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Till skillnad från övriga diskrimineringsformer förutsätter inte trakasserier att det finns ett maktförhållande mellan den som utsätter och den som utsätts. Detta innebär att ett barn kan utsättas för trakasserier av såväl personal som andra barn i verksamheten.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

Sexuella trakasserier

Med sexuella trakasserier menas ett uppträdande som kränker någons värdighet och som är av sexuell karaktär. Det kan till exempel innebära att man upplever att någon tittar på en på ett oönskat och närgånget sätt, tafsar eller tar på ens kropp på ett sätt man inte vill eller kommer med olika former av kommentarer eller anspelningar som har sexuell natur.

Diskrimineringsgrunderna

Det finns sju diskrimineringsgrunder i Diskrimineringslagen. Dessa är:

Etnicitet

En persons hudfärg, nationella eller etniska ursprung. Alla människor har en eller flera etniciteter.

Religion eller annan trosuppfattning

Åskådningar såsom kristendom, islam, buddism, ateism och agnosticism.

Kön

Att någon är kvinna eller man. I Sverige fastställs vilket juridiskt kön en person tillhör när man föds och detta registreras i folkbokföringen. Man kan välja att ändra sitt juridiska kön och förbudet mot könsdiskriminering omfattar även personer som vill ändra eller har ändrat sitt juridiska kön.

Sexuell läggning

Med detta avses homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Funktionsnedsättning

Med detta menas varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. En funktionsnedsättning kan vara medfödd eller ha uppstått senare i livet, på grund av skada eller sjukdom.

Ålder

Med detta menas hur länge man har levt. Inom utbildningsverksamhet räknas det inte som diskriminering att särbehandla barn på grund av deras ålder, om det görs för ett berättigat syfte och används på ett sätt som är både lämpligt och nödvändigt för att uppnå detta syfte

Könsidentitet och könsuttryck

Könsidentitet är vilket kön en person identifierar sig som medan könsuttryck handlar om hur en person väljer att uttrycka sitt kön, till exempel genom kläder och kroppsspråk. Om en person missgynnas på grund av att hen har en könsidentitet eller ett könsuttryck som bryter mot de normer som finns kring kön i samhället kan det innebära diskriminering.

Vad innebär kränkande behandling?

Kränkande behandling regleras i Skollagens kapitel 6. Kränkande behandling innebär att ett barn utsätts för ett uppträdande som kränker barnets värdighet, utan att detta har något samband med en eller flera diskrimineringsgrunder.

Kränkningar kan vara fysiska (till exempel slag eller knuffar), verbala (till exempel nedsättande ord, hot eller ryktesspridning) eller psykosociala (till exempel grimaser eller utfrysning ur gemenskapen).

Enhetens rutiner för arbetet med planen

Uppdelning skollledning/personal:

Det är pedagogernas ansvar att planen följs upp som planerat och att planen blir ett levande dokument i verksamheten. Barnhälsogruppen har ett huvudansvar att samla in frågor rörande barnhälsan och att beslutande insatser följs. Skolledningen ansvarar för att tid finns för pedagoger att genomföra

Metoder:

Vi använder oss av trygghetsvandring, observationer, föräldraenkät, genom samtal i vardagen, trivsselfrågor, handlingsplaner, intervjuer med mera. Vi startar läsåret med ett Hej igen samtal för barn som kommer tillbaka efter sommarledighet och introduktionssamtal för nya barn.

Vi har gjort en årsplan där vi planerat in när allt ska genomföras.

Vårdnadshavare:

Vi informerar om planen på föräldramötet, vid inskolning och överskolningssamtal. Planen är också uppsatt i hallen och den finns på förskolans hemsida. Vi beskriver vårt arbete enligt planen på förskolans lär plattform.

Juli	Augusti	September	Oktober	November	December
	<p>Vi påbörjar arbetet efter den nya planen mot kränkande behandling.</p> <p><i>Målen i planen är en del av vårt systematiska kvalitetsarbete och följs upp en gång i månaden på varje avdelning.</i></p> <p>Varje avdelning gör ett årshjul för sin avdelning där det framgår när olika insatser ska ske.</p> <p><i>Incidentrapporter finns med på varje avdelning och följs upp på Barnhälsogrupp.</i></p> <p>Bilaga: 2</p>		<p>Vi informerar Vårnads huvare om planen mot kränkande behandling på höstens föräldramöte</p> <p>Vecka 41: På avdelningens långplanering används blanketten "Systematisk kartläggning av miljö, barngrupp och stämning på förskolan utifrån likabehandlingsarbetet.</p> <p>Bilaga: 1</p>	<p>Vecka 45+v.46: Trygghetsvandringar - dialog eller någon annan form av kartläggning tillsammans med barnen. Intervjuer/observationer.</p> <p>v.46 är det barnkonventionens dag som vi uppmärksammar.</p>	<p>Uppföljning och analys av SKA-målet och planerade insatser.</p>

Januari	Februari	Mars	April	Maj	Juni
	<p>Central enkät till vårnads huvare.</p>	<p>v.10-v.11 Trygghetsvandringar - dialog eller någon annan form av kartläggning. Observationer och/eller intervjuer</p>		<p>Utvärdering.</p> <p>Planering av nästa läsårs arbete. (Främja, förebygga och förhindra).</p>	<p>En ny plan upprättas av barnhälsogruppen och biträdande rektor.</p>

Redogörelse för enhetens uppföljning av föregående årsplan

Vi har för både äldre och yngre barn läst böcker som berör ämnet och sjungit kompisånger. Detta gör vi kontinuerligt under hela året. Under året har arbetet med känslor också genomförts.

Vi genomförde också kompisvecka v. 45. De flesta avdelningarna har utfört barnintervjuer eller observationen och upplever att det är ett bra arbetssätt. Anknätningskollen har endast någon avdelning arbetat med.

Rollspel är något som uteblivit i alla barngrupperna. Kan ha skett någon gång spontant men inte kontinuerligt. Det har uteblivit dels på grund av att planen inte är levande i verksamheten, praktiskt att få till det och att pedagoger inte känner sig bekväma i den situationen

Utvärdering av mål:

Barn och pedagoger ska känna sig trygga på hela förskolan.

Resultat: Vårdnadshavare uttrycker i föräldraenkäten att deras barn känner stor trygghet på förskolan. Pedagoger uttrycker i medarbetarenkäten att de känner sig trygga på sin arbetsplats.

Alla pedagoger ska ha kunskap och känna trygghet i de lagar och förordningar som finns för att praktisera planen i vardagen. Planen ska användas i alla arbetslags systematiska kvalitetsarbete.

Resultat: Pedagogerna känner sig inte trygga i lagar och förordningar. Planen används delvis under i det dagliga arbetet. Planen används i några avdelningars systematiska kvalitetsarbete.

All personal har en gemensam uppfattning av vad som menas med trakasserier och kränkande behandling och är delaktiga med att arbeta förebyggande och främjande.

Resultat: Pedagogerna som arbetar på samma avdelning har gemensam uppfattning och är delaktiga i arbetet. Hela förskolan har inte fått möjlighet att mötas i frågan.

Alla föräldrar har kännedom om planen och om hur förskolan arbetar främjande och förebyggande.

Resultat: Samtliga föräldrar har fått information om planen. Föräldrarna får delvis information om hur förskolan arbetar.

Alla föräldrar känner att de har en god inblick i hur barnets dag varit och vad barnen fått uppleva på förskolan.

Resultat: Vårdnadshavarna uttrycker i föräldrar enkäten att det är varierande kvalitet på informationen de får vid hämtningen, de upplever att det är olika beroende på vilken pedagog de möter. Många vårdnadshavare uttrycker att de får god information genom Verksamhetsloggen.

Barnen ska uppleva toalettsituationen som trygg.

Resultat: Några barn upplever toalettsituationen otrygg.

Vi har ett prioriterat mål i vårt SKA från läroplanen för hela förskola

“ Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande”.

Detta mål gäller för alla diskrimineringsgrunder.

Etnicitet

- All personal på förskolan får fortutbildning via filmer om våld i nära relationer och hedersförtryck.
- Vi har dockor/legofigurer med olika etnicitet.
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt vi använder oss av Polyglutt.

Religion eller annan trosuppfattning

- Pedagogerna uppmärksammar traditioner från olika kulturer
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt vi använder oss av polyglutt.
- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor. Vi har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.

Kön

- Alla pedagoger har en medvetenhet kring hur vi uttrycker oss om bland annat barnens kläder och i barns lekar.
- Vi tilltalar alla barn med namn och undviker “kom nu alla flickor”
- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor. Vi har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt använder oss av Polyglutt.

Sexuell läggning

- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor. Vi har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt vi använder oss av Polyglutt.

Funktionsnedsättning

- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor. Vi har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.
- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt använder oss av polyglutt.
- Vi har dockor/legofigurer med olika utseenden och kroppar.

Ålder

- Vi arbetar medvetet kring det kompetenta barnet. Barnets ålder styr inte.
- Vi skapar förutsättningar för att ge varje barn inflytande och påverkan oavsett ålder. Delar in barnen utifrån intressen, kunskap etc och inte utifrån ålder.

Könsidentitet och könsuttryck

- På förskolan har vi olika normkritiska böcker som vi läser samt använder oss av Polyglutt.
- Alla pedagoger har en medvetenhet kring hur vi uttrycker oss om bland annat barnens kläder och vad dem gör i sina lekar.
- Pedagogerna har en medvetenhet om att inte lägga in värderingar i barnens frågor. Vi har en öppen dialog med barnen där samtal får ta plats.
- Vi eftersträvar att alla får vara sig själva.

Förebyggande arbete

Det förebyggande arbetet handlar om att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling som respektive enhet kan identifiera i sin egen verksamhet.

Varje år kartläggs nuläget på förskolan och fjolårets insatser utvärderas. Analysen läggs sedan till grund för det förebyggande arbetet nästa år.

Det främjande arbetet på förskolan handlar om att stärka positiva förutsättningar för likabehandling i förskolans utbildning. Pedagogernas förhållningssätt är att vara närvarande och deltagande i barngruppen.

På Annagårdens förskola arbetar vi målmedvetet för att förhindra och förebygga att någon form av kränkning ska behöva ske. Alla barn och vuxna ska känna sig trygga och känna tillit till att ingen skall uttrycka sig nedlåtande eller dömande. Ett respektfullt bemötande är grunden för samarbete och goda möten. Vi är närvarande och deltagande pedagoger i barngruppen med barnfokus både i inne- och utemiljön. Vi delar upp barngrupperna i mindre grupper för att skapa mindre sammanhang. Genom att skapa positiva mötesplatser utvecklas kommunikation och samspel. Kreativa lärmiljöer leder till att barnen utmanas och genom varierande material blir mötesplatserna stimulerande. Barnen erbjuds många olika sätt att uttrycka sig på till exempel genom tal och skrift, bild, skapande och drama samt teckenspråk.

Vi pedagoger är goda förebilder genom att tänka på hur vi tilltalar barn och varandra för att föregå med gott exempel. Vi är tydliga med att vi bemöter barnet som individ oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion, funktionsnedsättning eller ålder.

Vi lyfter värdegrundsfrågor vid pedagogiska träffar, kvalitetsgrupp, barnhälsogrupp eller APT för att hålla diskussionen levande. Pedagogernas förhållningssätt är att barn gör så gott de kan utifrån de förutsättningar vi ger dem.

Kartläggning av risker

Som grund för förebyggande åtgärder ska den egna verksamheten undersökas.

Kartläggningen kan inledas på ett övergripande plan genom att enheten gör en översyn av olika rutiner, riktlinjer och policydokument för att uppmärksamma eventuella strukturella risker för diskriminering, eller andra hinder för lika rättigheter och möjligheter när det gäller de olika diskrimineringsgrunderna.

Därefter är det dags att gå vidare med kartläggningen genom att sätta fokus på olika aspekter av barnens situation på respektive enhet. I kartläggningen ska förskolan beakta alla sju diskrimineringsgrunder samt risker för kränkande behandling.

Vi har använt följande metoder vid vår kartläggning:

- Trygghetsvandring
- Observationer
- Föräldraenkäten
- Vårt Systematiska arbete.
- Samtal i barnhälsogrupp.

I samband med kartläggningen har vi identifierat följande risker:

- Toalettbesöken upplevs otrygga.
- Några barn har ingen kompis att leka med.
- De äldre barnen vill vara ensamma i rum och stänger ofta dörren.
- Föräldrar upplever att informationen om vad deras barn upplevt under dagen är bristfällig.
- Pedagogerna använder inte planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling i sitt systematiska kvalitetsarbete.
- Pedagogerna planerar inte sin undervisning utifrån planen.

Analys av orsaker

I vår analys av de risker vi identifierat har vi kommit fram till att riskerna beror på följande orsaker:

Identifierad risk

Toalettbesöken känns otrygga

Orsaker till ovanstående risk

- Barnen kan sitta länge innan dom får hjälp av en pedagog om pedagogen inte vet att de gått på toaletten.
- Ingen pedagog med vid toaletterna och dörren stängs
- Rädsla att bli instängd på toaletten/att någon kommer in på toaletten

Identifierad risk

Alla barn har inte en kompis att leka med.

Orsaker till ovanstående risk

- Barnet går oregelbundna tider på förskolan.
- Barngruppen delas inte i mindre sammanhang.
- Barnet har inte lärt sig lekkoder.

Identifierad risk

Kränkningar kan ske när de äldre barnen vill vara ensamma i ett rum och stänger dörren.

Orsaker till ovanstående risk

- pedagog inte närvarande
- Svårt att tillgodose barns behov att leka ensamma kontra risk för kränkning när ingen vuxen är med i rummet.

Identifierad risk

- *Pedagogerna använder inte planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling i sitt systematiska kvalitetsarbete.*

Orsaker till ovanstående risk

- Planen är inte tillräcklig förankrad hos pedagogerna.
- Pedagogerna har inte ett arbetssätt som inkluderar planen.

Identifierad risk

- *Pedagogerna planerar inte sin undervisning utifrån planen.*

Orsaker till ovanstående risk

- Planen är inte tillräcklig förankrad hos pedagogerna.
- Pedagogerna har inte ett arbetssätt som inkluderar planen.

Mål och beslutade åtgärder

Identifierad risk:

- *Barnen upplever ibland toalettbesöken som otrygga.*

Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:

- Det finns inte en dörr på en toalett.
- Barnen glömmet bort att tala om att de går på toaletten och kan då få ropa länge efter hjälp innan någon pedagog hör.

Vårt mål är att:

- Barnen ska känna sig trygga på toaletten och kunna bli självständiga

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

Vad	Hur	Vem	När
Vilken åtgärd sätter vi in?	Hur ska vi göra?	Vem ansvarar?	Tidplan för insats
1. Pedagogerna följer med barnen till toaletten	Pedagogerna gör en plan för att någon alltid ska kunna följa med barnen till toaletten	Pedagogerna på avdelningen	Uppföljning oktober
3. Det köps in ringklockor till de äldre barnens toaletter	Pedagog lägger in uppdraget på vaktmästarlistan	Jenny	Uppföljning oktober
4. Pedagogerna hänger upp ett duschdraperi för att avskärma.	Biträdande rektor köper in draperiet.	Jenny	Uppföljning oktober

Identifierad risk:

- *Alla barn har inte en kompis att leka med.*

Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:

- Pedagogerna delar inte upp barngruppen i mindre sammanhang.
- Barnet har inte lärt sig lekkoder.
- Pedagogerna är inte närvarande i leksituationen.

Vårt mål är att:

- Alla barnen ska ha en lekkamrat på förskolan.

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

Vad	Hur	Vem	När
Vilken åtgärd sätter vi in?	Hur ska vi göra?	Vem ansvarar?	Tidplan för insats
Alla avdelningar pratar igenom och uppmärksammar att alla barn har en lekkamrat.	Pedagogerna planerar in avstämningar på den pedagogiska utvecklingstiden.	Förskollärarna i barnhälsogruppen.	Utvärdering oktober
Pedagogerna delar in barnen i lekgrupper.	Varje avdelning ska arbeta systematiskt med lekgrupper.	Förskollärarna	Utvärdering oktober
Pedagogerna är närvarande och stödjer barnen i leken.	Varje avdelning skapar en grundstruktur som möjlig gör att en pedagog kan vara närvarande.	Förskollärarna	Utvärdering oktober

Identifierad risk:

- Kränkningar kan ske när de äldre barnen vill vara ensamma i rum och stänger dörren.

Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:

- Pedagogerna vill tillgodose barnens behov av att leka ensamma och tappar då kontroll över tillsyn.
- Pedagogerna är inte närvarande i barnens lek.

Vårt mål är att:

- Alla barn ska vara trygga på förskolan.

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

Vad	Hur	Vem	När
Vilken åtgärd sätter vi in?	Hur ska vi göra?	Vem ansvarar?	Tidplan för insats
1. Pedagogerna har uppsyn över alla barn under leken.	Pedagogerna sprider sig i olika lärmiljöer, inomhus och utomhus.	Alla pedagoger.	Uppföljning oktober

Identifierad risk:

- *Pedagogerna använder inte planen mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling i sitt systematiska kvalitetsarbete.*

Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:

- Planen är inte tillräcklig förankrad hos pedagogerna.
- Pedagogerna har inte ett arbetssätt som inkluderar planen

Vårt mål är att:

- Alla pedagoger ska ha kunskap och känna trygghet i de lagar och förordningar som planen utgår ifrån.
- Alla pedagoger känner sig trygga att arbeta utifrån planen och att det syns i arbetslagens systematiska kvalitetsarbete.

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

Vad	Hur	Vem	När
Vilken åtgärd sätter vi in?	Hur ska vi göra?	Vem ansvarar?	Tidplan för insats
Planen går igenom med BHG deltagarna vid terminens första träff.	Vi första BHG träffen förankras planen för en förskollärare från varje avdelning.	Biträdande rektor ansvara	Uppföljning oktober
BHG representanten går igenom planen för sitt arbetslag,	På avdelningens gemensamma PUT implementeras planen och avdelningens arbete planeras utifrån den.	BHG representanten	Uppföljning i december

Identifierad risk:

- *Pedagogerna planerar inte sin undervisning utifrån planen.*

Vid vår analys har vi identifierat följande orsaker till de risker som vi upptäckt i vår verksamhet:

- Pedagogerna har inte ett arbetssätt som inkluderar planen
- Pedagogerna saknar verktyg och undervisningsstrategier.

Vårt mål är att:

- Alla pedagoger planerar avdelningens undervisning med stöd av planen.

Som förbyggande åtgärd för att komma till rätta med den risk vi identifierat planerar vi att genomföra följande insatser:

Vad	Hur	Vem	När
Vilken åtgärd sätter vi in?	Hur ska vi göra?	Vem ansvarar?	Tidplan för insats
Planen går igenom med BHG deltagarna vid terminens första träff.	Vi första BHG träffen förankras planen för en förskollärare från varje avdelning.	Biträdande rektor ansvara	Uppföljning oktober
Metoder och undervisnings förslag implementeras hos undervisande pedagoger.	Förskolans utvecklingspedagog har i uppdrag att hjälpa och stötta arbetslagen i att utveckla sin undervisning.	Förskolans utvecklingspedagog.	Uppföljning i december och maj.

Uppföljning

Hur och när följer vi upp resultatet av åtgärden?

- Vi följer upp resultatet av åtgärderna på långplaneringarna alternativt den gemensamma PUTEN under oktober månad samt vi december och majmånads studiedag.

Följa upp och utvärdera

I förskolans redovisning av planerade åtgärder ska det framgå när och hur de beslutade åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Resultatet av denna uppföljning och utvärdering ska dokumenteras.

Vad	Hur	Resultat
Vilken åtgärd sattes in?	Hur gjorde vi?	Hur har det gått?

Rutiner för akuta händelser

All personal som arbetar i förskolan ska vara uppmärksam på om barn upplever sig utsatta för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier. Om personal uppfattar signaler om att barn upplever sig utsatt är de skyldiga att genast agera genom att anmäla och utreda händelsen.

Barn upplever sig utsatt av annat barn

Alla signaler om att ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling eller trakasserier ska tas på allvar, anmälas och utredas.

1. All personal som får signaler om att ett barn upplevt sig utsatt ska skyndsamt anmäla detta till rektor. I samband med anmälan ska personalen fylla i blankett 1 - anmälan om kränkande behandling.
2. När rektor får vetskap om att ett barn upplevt sig utsatt ska hen skyndsamt anmäla detta vidare till huvudmannen. Anmälan görs genom att rektor undertecknar blankett 1 - anmälan om kränkande behandling och skickar den till registrator på Division Utbildning som delger skolchef.
3. Den personal som har fått information om att barnet upplevt sig utsatt inleder skyndsamt en utredning av händelsen och vidtar åtgärder för att förebygga och förhindra liknande händelser. Utredningen (samtal med berörda barn och vårdnadshavare) dokumenteras i blankett 2-3.
4. De åtgärder som vidtas för att komma till rätt med eventuella kränkningar/trakasserier ska följas upp. Vid uppföljning används blankett 5 och rektor fattar beslut om ärendet ska avslutas.

Barn upplever sig utsatt av personal

För personalens del finns ett absolut förbud mot att utsätta barn för kränkningar, trakasserier eller sexuella trakasserier. Alla signaler om att ett barn upplever sig utsatt för kränkande behandling eller trakasserier av personal ska tas på allvar, anmälas och utredas.

1. All personal som får signaler om att barn upplevt sig utsatt av personal ska skyndsamt anmäla detta till rektor. Om det är rektor som upplevs utsatt görs anmälan till skolchef. I samband med anmälan ska personalen fylla i blankett 1 - anmälan om kränkande behandling.
2. När rektor får signal om att ett barn upplevt sig utsatt av personal ska hen skyndsamt anmäla detta till huvudmannen. Anmälan görs genom att skicka in blankett 1 - anmälan om kränkande behandling, till DU:s registrator.
3. Rektor ska skyndsamt inleda en utredning av händelsen och vidta åtgärder för att förebygga och förhindra liknande händelser. Utredningen (samtal

med berört barn, vårdnadshavare och aktuell personal) dokumenteras i blankett 2 och 4.

4. Observera att ärende där personal upplevts utsätta alltid ska utredas av rektor. Ärende där rektor upplevs utsätta utreds av skolchef. Vid behov tar rektor/skolchef stöd av HR.
5. De åtgärder som vidtas för att komma till rätta med eventuella kränkningar/trakasserier ska följas upp. Vid uppföljning används blankett 5 och rektor fattar beslut om ärendet ska avslutas.

Dokumentation av anmälan och utredning

Division Utbildning har ett centralt framtaget underlag för den dokumentation som ska göras om ett barn upplever sig utsatt för kränkningar eller trakasserier/sexuella trakasserier.

Underlaget består av ett antal blanketter för anmälan, utredning och uppföljning av ärenden, samt ett stödmaterial i form av en vägledning till hur respektive blankett ska fyllas i och hanteras.

Blanketter och stödmaterial hittar du som personal på IN. Länken finns i ett block till höger på Division Utbildnings startsida (där man också hittar Schoolsoft, klagomålshanteringen med mera)

Anmälan via Trygghetswebben

Nyköpings kommun har ett digitalt verktyg för anmälan av kränkande behandling och trakasserier, kallat Trygghetswebben.

Trygghetswebben når man via kommunens webbsida nykoping.se.

Denna tjänst kan användas av alla privatpersoner som på något sätt har fått information om att ett barn eller en elev upplevt sig utsatt för kränkande behandling eller trakasserier. Personal som arbetar inom Nyköpings kommun ska inte använda sig av Trygghetswebben för att anmäla ärenden, utan följer den rutin som beskrivits ovan.

När en anmälan tas emot via Trygghetswebben skickas denna till den berörda förskolan/skolan för utredning. Om ett ärende redan pågår avseende den anmälda händelsen kan uppgifterna i anmälan föras över till detta ärende. Om det inte finns något pågående ärende på förskolan ska ett ärende skyndsamt inledas. Anmälan till Trygghetswebben ersätter då blankett 1 och förskolan följer därefter sin normala rutin för att utreda, vidta åtgärder och följa upp ärendet.

Bilaga 1: **Systematisk kartläggning av miljö, barngrupp och stämning på förskolan utifrån likabehandlingsarbetet.**

Grupp/avdelning:

Datum:

- Titta på förra månadens kartläggning, vad kvarstår?
- Beskriv er upplevelse av nuläget, stämningen i barngruppen, konflikter etc.
- Beskriv situationer, aktiviteter, platser där ni upplever att risken för kränkning är stor.
- Utifrån ovanstående punkter beskriv konkreta förebyggande och främjande åtgärder ni ska sätta in på **kort** sikt för att minska risken för kränkningar.

Ansvarig/ansvariga:

- Utifrån ovanstående punkter, beskriv konkreta förebyggande och främjande åtgärder ni ska sätta in på **lång** sikt för att minska risken för kränkningar.

Ansvarig/ansvariga:

Bilaga 3: **Handlingsplan vid incidenter då barn biter eller blir bitna**

När ett barn på förskolan bits krävs information och insatser för alla berörda. Vad ska man göra när ett barn har ett upprepat bitbeteende? Vilken information behöver föräldrarna, och hur och när tar man upp frågan med dem?

Barnet som blir bitet

- Ta först hand om det barnet som blivit bitet.
- Trösta barnet, kyl ned bitmärket med en ispåse eller liknande.
- Desinficera eventuellt huden om det gått håll.

Uppmana barnet att säga NEJ/STOPP till det aktuella barnet.

Barnet som biter

- Förklara med neutral röst för barnet att det inte får bita och varför.
- Visa eventuellt barnet bitmärket. Anpassa ditt språk till barnets ålder och utvecklingsnivå.
- Observera uppmärksamt vad som kan vara skälet till bitbeteendet. Visa gärna extra omsorg om barnet – men välj tillfällena som inte är kopplade till händelser där barnet bitit.
- Bekräfta barnet med positivt bemötande och förstärk barnets positiva handlingar

Vårdnadshavarna till barnet som blivit bitet

- Berätta för vårdnadshavarna att barnet blivit bitet. Beklaga händelsen. Säg att du är ledsen över att ni inte alltid klarar att förhindra att sådant här sker. Berätta också att ni har en handlingsplan för att hantera sådana här situationer.
- Försök att vara förhållandevis kortfattad och gör ingen stor sak av det hela.
- Berätta för vårdnadshavarna att det tyvärr inte är helt ovanligt att små barn biter varandra.

Vårdnadshavarna till barnet som biter

- Berätta för vårdnadshavarna att deras barn har bitit ett annat barn. Undvik att uppträda anklagande eller upprört. Ta gärna upp det i samband med att du berättar något annat om barnet.
- Berätta för vårdnadshavarna att det tyvärr inte är helt ovanligt att små barn biter varandra. Ta gärna upp saker som kan vara orsaker till att barn biter.
- Berätta vad som hände och vad ni gjort. Be vårdnadshavarna att inte konfrontera sitt barn med det som skett när de kommer hem. Berätta att ni har en handlingsplan om det skulle visa sig att det upprepas.
- Visa att du har förståelse för deras barn, men inte godtar själva bitandet. Var tydlig med att ni har en fortsatt god relation med barnet.

I personalgruppen

- Gör en gemensam ansträngning att kartlägga problemets omfattning. När och hur händer det? Skriv ner era funderingar och slutsatser.
- Prata igenom vad ni tror kan ligga bakom.
- Se till att alla håller ett extra öga på barnet i fråga.
- Vid aktiviteter och fri lek inomhus måste ansvarsfördelning ske inom arbetslaget.
- Begränsa barnets närkontakt med andra barn där bitsituationer kan uppstå.

